

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.004.03.2019

Pani
Renata Nowicka
Gabinet weterynaryjny „Animal Patrol”
Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt Dzikich
Kobylarnia, ul. Wierzbowa 2
86-061 Brzoza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/066

Postępowanie ze zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) na terenie miast.

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Gabinet weterynaryjny „Animal Patrol” Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt Dzikich lek. wet. Renata Nowicka, Kobyłarnia, ul. Wierzbowa 2, 86-061 Brzoza ¹
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Renata Nowicka – prowadząca Gabinet
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	Wykonywanie opieki nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi).
<i>Okres objęty kontrolą</i>	1 stycznia 2017 r. – do czasu zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
<i>Kontroler</i>	Andrzej Grzymysławski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/67/2019 z 6 maja 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gabinet właściwie realizował powierzone przez Miasto Toruń⁴ obowiązki w zakresie opieki nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi). W przypadku pojawienia się tych zwierząt na terenie Miasta, świadczenie weterynaryjnych usług leczenia i rehabilitacji odbywało się zgodnie z warunkami określonymi w umowach zawartych z Miastem i Strażą Miejską w Toruniu⁵. Prowadzono ewidencję świadczonych usług weterynaryjnych w sposób, który umożliwiał określenie liczby i rodzajów działań podjętych w ramach umów z Miastem.

Gabinet posiadał odpowiednią infrastrukturę i środki techniczne (sprzęt, wyposażenie) umożliwiające sprawowanie odpowiedniej opieki weterynaryjnej nad zwierzętami. Świadczenia weterynaryjne były udzielane przez lekarza weterynarii posiadającego odpowiednie kwalifikacje. Zwierzętom pozostającym pod opieką Gabinetu zapewniono w okresie leczenia i rehabilitacji odpowiednie warunki, dostosowane do ich potrzeb i stanu zdrowia.

¹ Dalej: „Gabinet”.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489 t. j.; dalej: „ustawa o NIK”.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „Miasto”.

⁵ Dalej: „Straż Miejska” lub „SM”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Wykonywanie opieki nad zwierzętami wolnożyjącymi (dzikimi).

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Gabinet świadczył na rzecz Miasta interwencyjne usługi weterynaryjne w przypadku pojawienia się na terenie Miasta zwierząt wolno żyjących (dzikich) stwarzających niebezpieczeństwo dla ludzi oraz usługi weterynaryjne w zakresie leczenia i rehabilitacji tych zwierząt, na podstawie umów zawartych z Miastem i Strażą Miejską⁶.

(dowód: akta kontroli str. 2-20)

Prowadząca Gabinet posiadała prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii, potwierdzone wpisem do rejestru członków Bydgoskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej oraz świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w zakresie chorób zwierząt nieudomowionych.

Gabinet był wpisany do ewidencji zakładów leczniczych dla zwierząt prowadzonej przez Radę Kujawsko-Pomorskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej w Bydgoszczy oraz posiadał zezwolenia:

- Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na utworzenie i prowadzenie ośrodka rehabilitacji zwierząt w miejscowości Olimpín, gmina Nowa Wieś Wielka⁷;
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy⁸ na chwywanie na terenach zabudowanych zabłąkanych zwierząt objętych ochroną i przemieszczanie ich do miejsc regularnego przebywania.

(dowód: akta kontroli str. 21-28)

Gabinet posiadał środki techniczne (sprzęt, wyposażenie) i infrastrukturę zapewniające sprawowanie odpowiedniej opieki weterynaryjnej nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi). Gabinet dysponował wyodrębnionymi pomieszczeniami w budynku w miejscowości Kobylarnia, wyposażonymi w aparaturę, sprzęt i urządzenia do świadczenia usług weterynaryjnych, w tym, m.in.: sprzęt i urządzenia do przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych; pokój przyjęć ze stołem zabiegowym wykonanym ze stali nierdzewnej, lampę bakteriobójczą, stetoskop, sterylizator na suche powietrze, sprzęt do dożylnego podawania leków, źródło światła bezcieniowego.

Na wyposażeniu gabinetu był przenośny sprzęt weterynaryjny, pojemniki zapewniające sterylność transportowanego sprzętu, produktów leczniczych, artykułów sanitarnych, sprzętu jednorazowego użytku i innych produktów medycznych, pojemniki na odpady, dwa samochody przystosowane do przewozu zwierząt oraz do przewozu odpadów, urządzenie pneumatyczne (aplikator) do zdalnej immobilizacji zwierząt; klatki do odławiania zwierząt średniej wielkości i zwierzyny grubej.

⁶ Tj.: umów zawartych 6 kwietnia 2017 r., 22 stycznia 2018 r. i 2 stycznia 2019 r. z Miastem na świadczenie interwencyjnych usług weterynaryjnych w przypadku pojawienia się na terenie Miasta zwierząt dziko żyjących stwarzających niebezpieczeństwo dla ludzi (dalej: „umowa z Miastem”) oraz umów zawartych 6 kwietnia 2017 r. i 15 stycznia 2019 r. ze Strażą Miejską na świadczenie usług weterynaryjnych w zakresie rehabilitacji zwierząt wolnożyjących, zbadanych przez lekarza weterynarii i zakwalifikowanych do rehabilitacji, dostarczonych przez SM, a po leczeniu/rehabilitacji wprowadzonych do środowiska naturalnego (dalej: „umowa ze SM”).

⁷ Dalej: „Ośrodek” lub „ORZ”.

⁸ Dalej: „RDOŚ”.

Gabinet posiadał w celach medycznych produkty lecznicze zawierające w swoim składzie środki odurzające lub substancje psychotropowe. Dysponował aktualną zgodą na ich posiadanie, a także wykonywał zobowiązania wynikające z decyzji wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego w zakresie przechowywania i prowadzenia dokumentacji przychodu i rozchodu tych preparatów (Bioketan, Morbital r-r, Vetergesic vet., Euthasol vet.).

(dowód: akta kontroli str. 35-74)

Warunki świadczenia przez Gabinet opieki nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) były przedmiotem kontroli przeprowadzonej 17 lipca 2018 r. przez RDOŚ. Kontrolą objęto, m.in.: zapewnienie opieki lekarsko-weterynaryjnej oraz zakupu karmy dla zwierząt rehabilitowanych w Ośrodku, prowadzenie ewidencji gatunków zwierząt poddanych rehabilitacji, warunki leczenia i rehabilitacji odpowiadające potrzebom biologicznym danego gatunku. W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono potrzeby formułowania zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 32-34)

Gabinet zapewniał, wymagane umowami zawartymi z Miastem i SM, świadczenie usług weterynaryjnych w zakresie leczenia, rehabilitacji i wprowadzania do środowiska naturalnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) z terenu Miasta oraz całodobową gotowość do podejmowania interwencji weterynaryjnej wobec tych zwierząt.

Prowadząca Gabinet podała, że opieka nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi) nie była jedyną działalnością Gabinetu; usługi weterynaryjne nie związane z ORZ były świadczone od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 19.00, a realizację przedmiotu umów z Miastem i SM zapewniał całodobowy system dyżurowania i podejmowania interwencji przez uprawnionego lekarza weterynarii i technika weterynarii. Prowadząca Gabinet podała, że w okresie funkcjonowania Ośrodka nie wystąpiły przypadki opóźnienia lub odmowy wykonania usług weterynaryjnych określonych w umowach z Miastem i SM, w tym usług w trybie interwencyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 2-31, 75-97, 118)

ORZ był zlokalizowany w miejscowości Olimpin na obszarze dwóch działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni 0,4 ha, w tym jednej położonej na terenie leśnym.

Na podstawie przeprowadzonych oględzin ustalono, że Ośrodek był otoczony lasem i terenami łąkowymi, oddalony od obszarów zabudowanych i dróg. Na terenie Ośrodka znajdowały się: budynki-pomieszczenia o konstrukcji drewnianej, klatki metalowe, nory oraz wybiegi i woliery przystosowane do potrzeb poszczególnych gatunków zwierząt, wiata i pomieszczenie do przechowywania karmy, własne ujęcie wody wraz z motopompą. Teren Ośrodka był zamknięty i zabezpieczony przed dostępem ludzi i zwierząt drapieżnych za pomocą podwójnego ogrodzenia z siatki stalowej na fundamencie betonowym oraz pastucha elektrycznego i siatek cieniujących; wyposażony w system dwóch bram, tworzących służbę zabezpieczającą przed niekontrolowanym opuszczeniem ORZ przez zwierzęta.

Przebywające w pomieszczeniach Ośrodka zwierzęta miały swobodę ruchu, a poza budynkami – możliwość schronienia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, bezkonfliktowy dostęp do wody i karmy, naturalne oświetlenie. Karma i woda dla zwierząt były wolne od zanieczyszczeń odchodami i resztkami pokarmu.

(dowód: akta kontroli str. 26, 39-74)

W okresie objętym kontrolą Gabinet, wykonujący powierzone przez Miasto zadanie opieki nad zwierzętami wolno żyjącymi (dzikimi), prowadził ewidencję (książkę leczenia zwierząt) dotyczącą podejmowanych interwencji oraz dokumentację leczenia zwierząt wolno żyjących. Badaniem objęto ww. ewidencję za okres od 2017 do 2019 r. (do 13 maja). Ewidencja zawierała m.in.: określenie czasu i miejsca interwencji na terenie Miasta lub przyjęcia zwierząt dowiezionych przez SM do Gabinetu, gatunek, rasę, płeć i wiek zwierzęcia, jego stan i opis ewentualnych obrażeń, przebieg leczenia i rehabilitacji, aplikowane leki, ostateczny los zwierzęcia.

W wyniku badania książki leczenia zwierząt ustalono m.in., że w latach 2017-2019 (do 13 maja), w ramach realizacji umów z Miastem i SM Gabinet podjął działania wobec 331 zwierząt wolno żyjących (dzikich), w tym 39 na terenie Miasta i 292 dostarczonych do Gabinetu przez SM. Spośród ww. zwierząt:

- 108 było rannych i chorych;
- 9 padło zanim wdrożono leczenie;
- 16 poddano eutanazji, ze względu na stan zdrowia i odniesione obrażenia;
- 26 padło, pomimo wdrożonego leczenia;
- 276 trafiło do ORZ;
- 4 pozostawiono w środowisku naturalnym bezpośrednio po interwencji.

Prowadząca Gabinet podała, że około 30% zwierząt trafiających do Ośrodka nie wraca do środowiska naturalnego z powodu śmierci lub kalectwa; zwierzęta nie mogące funkcjonować w swoim środowisku naturalnym pozostają w Ośrodku lub są przekazywane ogrodom zoologicznym, bądź innym jednostkom posiadającym zezwolenie na przetrzymywanie zwierząt objętych ochroną (np. Słowiński Park Narodowy).

(dowód: akta kontroli str. 75-106, 118-119)

Gabinet był zarejestrowanym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Bydgoszczy podmiotem do prowadzenia działalności w zakresie zbierania i transportu ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii pierwszej oraz posiadał środek transportu dopuszczony przez ww. organ do przewozu tych produktów. Gabinet miał zawarte z podmiotami zewnętrznymi umowy w sprawie odbioru i likwidacji odpadów zwierzęcych zaliczonych do materiału kategorii drugiej i trzeciej oraz odbioru i zagospodarowania odpadów zwierzęcych zaliczanych do materiału kategorii pierwszej. Gabinet dysponował dokumentacją dotyczącą realizacji ww. umów (m.in. dokumentację przekazania odpadów) oraz posiadał pojemniki na odpady. Prowadząca Gabinet podała, że odpady weterynaryjne były dostarczane na bieżąco do podmiotów zajmujących się ich odbiorem i utylizacją na podstawie zezwolenia Powiatowego Lekarza Weterynarii.

(dowód: akta kontroli str. 107-118)

*Stwierdzone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Bydgoszcz, czerwca 2019 r.

Delegatura w Bydgoszczy

kontroler:

p.o. Dyrektor
Barbara Antkiewicz

Andrzej Grzymysławski
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis